

segíteni.⁴⁸ De hamarosan kiderült, hogy ez nem is olyan egyszerű, miután jó néhányat közülük nem sikerült fellelni. Valószínűleg a biztonsági rendőrség már előzőleg letartóztatta őket.⁴⁹ Az ügy függőben maradt, majd 1943. október 10-től a náciak a magyar származású zsidókat is úgy kezelték, mint a németeket, s 11 magyar zsidót lefogtak és Mechelenbe deportáltak. Mindaddig, amíg a németek nem szállták meg Magyarországot, a brüsszeli magyar konzulátus többször is interveniált az érdekükben.⁵⁰ A megszállás azonban gyökeresen megváltoztatta a helyzetet, s attól kezdve a németek azt csinálhattak a Belgiumban rekedt magyar zsidókkal, amit csak akartak.⁵¹

Franciaország. Amikor a megszállt Franciaországban Pétainék bevezették zsidóellenes intézkedéseiket, a németek úgy gondolták, hogy ezeknek a hatályát minden további nélkül kiterjeszthetik szövetségeseik zsidó állampolgáira is. A magasabb SS- és rendőralakulatok nem tettek különbséget zsidó és magyar zsidó között, az utóbbiakkal szemben ugyanúgy jártak el, mint az előbbiekkal szemben. Mindezt annak a leiratnak az alapján, amelyet 1942. július 2-i dátummal Luther küldött SS-Brigadeführer Otto Abetz párizsi német követnek. E szerint néhány személy kivételével a magyar kormányt, úgymond, nem érdekli, mi történik a magyar nemzetiségű zsidókkal.⁵²

Amikor elrendelték, hogy a megszállt Franciaországban élő magyar zsidók is kötelesek viselni a sárga csillagot, a magyar kormány azonnal utasította Sztójayt, hogy tiltakozzék az intézkedés ellen, különös tekintettel arra a tényre, hogy az olasz és a román zsidókra a csillagviselési kötelezettség ekkor még nem vonatkozott. Sztójay 1942. augusztus 11-én felkereste Luthert, és közölte vele, hogy neki személy szerint nagyon kínos, hogy ezért tiltakoznia kell, miután ő maga „élharcosa az antiszemitizmusnak”⁵³.

A magyar kormány szeptember 14-én világosan leszögezte álláspontját, amikor is a párizsi főkonzul közölte Abetzcel, hogy a kormány senkit nem hatalmazott fel olyan nyilatkozat megtételére sem Budapesten, sem Berlinben, miszerint közömbös lenne számára a magyar állampolgárságú zsidók sorsa. A jegyzékben az állt, hogy a magyar kormány elvárja „a legnagyobb kedvezmény” elvének alkalmazását állampolgárai esetében, s kifejezte az nyomatékos kívánságát, hogy a magyar útlevelel tekintélyt tisztelgetben tartva, mindazokat, akiket internáltak, bocsássák szabadon. A magyar zsidók javait a magyar kormány a magyar nemzeti vagyon részének tekinti – húzta alá a jegyzék –, s felkérte a német hatóságokat, hogy ilyen természetű ügyekben lépjenek érintkezésbe a magyar konzulátussal.⁵⁴